

การศึกษาเรื่องทุนทางสังคมกับการป้องกันอาชญากรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ การก่อเกิด และกระบวนการทุนทางสังคมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ดำเนินการศึกษาในชุมชนนาบึง จังหวัดน่าน ชุมชนไม้เรียง จังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมชนบางเจ้าฉ่า จังหวัดอ่างทอง เป็นความพยายามในการนำแนวคิดทุนทางสังคมมาประยุกต์ใช้ ในการเป็นพลังของชุมชน ที่มาจากความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนทำให้เกิดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกัน หรือสถาบันภายในชุมชน และภายนอก ป้องกันดูแลชุมชนให้มั่นคง ปลอดภัย

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่ากระบวนการทุนทางสังคมเป็นความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชนที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน บนฐานของทรัพยากรธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์เอื้ออำนวยให้เกิดวิถีการผลิตที่พึ่งตนเอง และบนฐานของชุมชนที่มีประวัติความเป็นมา มีความคิด ความเชื่อ ร่วมกัน บนหลักการของพุทธศาสนา และมีภูมิปัญญาในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ชุมชนมีความเป็นปึกแผ่น มีพลังในการจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่ชุมชนต้องพึ่งพิงภายนอก ความเจริญที่เข้ามา ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองน้อยลง รวมทั้งลดการพึ่งพาภูมิปัญญาของตนเอง ทำให้ทุนทางสังคมที่มีอยู่บางส่วนจางหายไป จนเมื่อประสบปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม ที่เป็นผลกระทบจากระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ ได้มีแกนนำกระตุ้นปลุกจิตสำนึก การร่วมมือแก้ไขปัญหา พื้นฟูทุนทางสังคมขึ้นมาใหม่ทำให้เกิดระบบคิด และแนวทางการปฏิบัติในชุมชนที่เพียงพอ อยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความเกื้อกูลร่วมมือร่วมใจกัน พึ่งพาอาศัยกัน

ความสำเร็จของชุมชนนาบึงในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นผลมาจากองค์ประกอบภายในชุมชน ผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ และความเสียสละ ความเป็นเครือญาติของคนในชุมชน และขยายผลสู่การแก้ไขปัญหาอื่นในชุมชน เช่นเดียวกับชุมชนไม้เรียงซึ่งเป็นต้นแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ แผนชุมชนที่ได้มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ในการแก้ไขปัญหาผลผลิตทางการเกษตรในชุมชน และต่อมาได้พัฒนารูปแบบไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ ขณะที่ชุมชนบางเจ้าฉ่าอาศัยภูมิปัญญาในการจักสานเป็นจุดยึดโยงไปสู่การรวมกลุ่ม เป็นธุรกิจชุมชน ความสำเร็จดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาชุมชนนอกจากเกิดจากองค์ประกอบภายในชุมชนข้างต้น ยังอาศัยการสนับสนุนจากองค์ประกอบภายนอก เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ทั้งในรูปการเสียสละมุ่งมั่นในการทำงานตามหน้าที่ ให้ความรู้ และการสนับสนุนงบประมาณ ได้ถูกแปลงเป็นทุนทางสังคมอันเป็นพลังที่สำคัญ ให้เกิดระบบคิดให้สมาชิกในชุมชน มีความเอื้ออาทรต่อกัน เห็นอกเห็นใจกัน ไม่เอาวัดเอาเปรียบกัน เป็นวิถีชีวิตของชุมชนที่มีความร่วมมือร่วมใจ ปฏิบัติและเคารพปฏิบัติตามบรรทัดฐานของชุมชน ส่งผลกระทบในการลดเงื่อนไขในการเกิดองค์ประกอบของอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำผิดเหยื่อ และโอกาสในการกระทำผิด ในชุมชน ทำให้ชุมชนมีความสงบสุขต่อไป

The objective of this research is to study phenomenon, foundation and process of social capital whether it can be applied to the context of Thai Society and integrated the power of community which leads people's participation to crime prevention activity. The researcher selected Napang Village, Nan Province, Mai Rieng Village, Nakornsirthamarag province, Bang Cha Village, Aungthong Province as the case study of this research, and used qualitative method to analyze each selected village.

It was found that Social capital is the relationships between individual in a community whereas the availability of natural resources determined people's way of living. Community background, people's attitude, religious belief, and local intelligence of resources allocation and management are important parts of community strength. Since economic system of a community has changed from self reliance to outside community and the adaptation of modernization into community has affected individual's relationship. Members of the community are less depending on each other. The Availability of Social Capital amongst people is significantly deteriorating. The sign of economic and social collapse indicated in many social problems. People learn to survive with difficulties. The community has rebuilt under the lead of individuals who realize and aware of problems they had once experience. The Reinforcement of Social capital have made under new approach so called "sufficient economic". Discipline and new orders are reorganized. Member depends on each other and participation of member is necessary for the strength of community.

The accomplishment over drugs problem in the Napang village results from key success factors such as high competent leader, sacrificially and high bonding of member. This success does not limited only drugs matter but also others problems as well. Mairieng village is an example of learning community model. Members of the Mairieng village have participated in thinking, designing and implementing plans to solve their own problem such as working on marketing strategy of their agricultural products. Then such a Collective participation have been expanded to others beneficial

activities. Bangcha village is another example of using their own local intelligence. Members of community set up handicrafts group which they have high expertise as community business. The key success factors in solving problems of these villages above are not only the support from inside community but also outside supports received from government organization as well as non government organization. Local government agencies have joined community's activities and provided supportively factors which include budget, equipment, training and others form of non financial assistance. This cooperation amongst member of community and local organizations are integrated into social capital and modified the community's strength. Consequently, member of community has attached to community's norms. Not any single one need to take advantage others. Community's networks become more powerful which everyone obey the rule and regulation. Social capital of these villages has evidently provided peaceful to the community and deteriorated key factors of crime activity which are potential victim, opportunity to commit crime and potential criminal.